

EKSAMEN I

REVISJON

i henhold til rammeplan(er) for treårig revisorutdanning
av 20.01.1997 og 25.06.2003

Onsdag 11. mai 2005
kl. 09.00 – 15.00

Oppgavesettet består av i alt 5 sider, inklusive denne siden

Tillatte hjelpemidler:

- Revisors håndbok
- Norges lover/særtrykk eller samlinger av lover uten kommentarer
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Rente- og annuitetstabeller
- Batteridrevet kalkulator

Hvis oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. De bør gå klart frem av besvarelsen.

Henvis i størst mulig utstrekning til lover, forskrifter og annet regelverk.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

OPPGAVE 1 (anslått tid: 2 timer)

Du er revisor i Kjøkkengleder AS, en detaljist som selger kjøkkenutstyr. Kjøkkengleder AS er tilknyttet en franchisekjede – Moderne Kjøkken AS. Alle innkjøp foretas herfra. Det er i alt syv ansatte i foretaket: daglig leder og seks butikkmedarbeidere, hvorav fire har deltidsstillinger. Daglig leder, som også har en mindre aksjepost i selskapet, har ansvaret for all administrasjon i tillegg til å ha det overordnede oppsynet med butikken.

IT-systemet består blant annet av et kassesystem og lagerstyringssystem. De er integrerte slik at registrert salg i kassen automatisk oppdaterer lagerstyringssystemet. Det er ingen tilgangskontroller verken til kasse- eller lagersystemet.

Butikkene i franchisekjeden har alle tilgang til Moderne Kjøkken AS' ordresystem over internett. Her er det på forhånd lagt inn kredittsperrer for den enkelte kunden, og ordren blir ikke akseptert dersom den vil medføre at kredittgrensen overskrides. I Kjøkkengleder AS foregår bestillingen slik at butikkens eget lagerstyringssystem automatisk kobler seg opp mot Moderne Kjøkken AS' ordresystem når lageret har nådd minstegrensen som er lagt inn i systemet for den enkelte varen. Forutsatt at ordren blir akseptert av Moderne Kjøkken AS' ordresystem, går den automatisk videre til Moderne Kjøkken AS' lagersystem. Ordren skrives deretter ut av lagerpersonalet og danner grunnlag for plukking av varene. Daglig leder i Kjøkkengleder AS kan til enhver tid gå inn i Moderne Kjøkken AS' ordresystem og følge med på hvor langt bestillingen har kommet i prosessen. Hun har også mulighet til å gå inn og overstyre bestillingen fra lagerstyringssystemet, dersom det er behov for det.

Når varene mottas hos Kjøkkengleder AS, tas de hånd om av en eller flere av butikkmedarbeiderne, som sørger for å plassere dem på riktig sted. Varene følges av en pakkseddel, men det har tradisjonelt vært få feil og avvik i forbindelse med varekjøpet, slik at de nå helt har sluttet å kontrollere varene mot pakkseddelen. Innmelding av varene i lagersystemet skjer på grunnlag av pakksedlene, som deretter umiddelbart blir kastet. Prisene finnes i et eget prisregister, som oppdateres halvårlig på grunnlag av prislister fra Moderne Kjøkken AS. Fakturaene mottas som regel ukentlig, og blir attestert av daglig leder før de oppbevares i en egen ringperm i påvente av bokføring. Når det gjelder betaling, er det gjort avtale med Moderne Kjøkken AS om direkte belastning av Kjøkkengleder AS' bankkonto en uke etter utstedelse av faktura. Kjøkkengleder AS får melding fra banken når betalingsoverføring har skjedd.

Regnskapet føres av en ekstern regnskapsfører. De inngående fakturaene og betalingsbekreftelsene fra banken overleveres regnskapsfører ved slutten av hver måned sammen med de øvrige bilagene, og danner grunnlaget for bokføringen av henholdsvis varekjøpet og betalingstransaksjonene. Den eksterne regnskapsføreren oppbevarer alt regnskapsmaterialet og sørger for nødvendig sikkerhetskopiering.

Spørsmål

Hvilke risikofaktorer ser du i denne innkjøpsrutinen, og hvordan vil de ulike risikomomentene påvirke revisjonen av varekjøpet og varelageret i Kjøkkengleder AS?

OPPGAVE 2 (1 time)

Revisjonsberetningen kan inneholde en uttalelse der det gis uttrykk for at revisor mener at regnskapet ikke bør fastsettes. Redegjør for under hvilke omstendigheter det vil være aktuelt for revisor å avgi en slik uttalelse og de vurderinger revisor må gjøre i en slik situasjon. Illustrer besvarelsen din med eksempler.

OPPGAVE 3 (anslått tid: 2 timer)

Du er nylig ansatt som revisormedarbeider i Express Revisjon AS og skal delta i revisjonen av årsregnskapet for 2004 for Lyche & From AS, en mellomstor handels- og industribedrift. Oppdragsansvarlig revisor er statsautorisert revisor Anna Boel. Anna ber deg starte med innkjøpsområdet og gir deg et revisjonsprogram. I programmet finner du blant annet følgende revisjonshandlinger (*Merk: "leverandørspesifikasjon" er det samme som "leverandørreskontro"; "kontospesifikasjon" er det samme som "hovedbok"*):

Be om utskrift av leverandørspesifikasjonen pr 31.12.2004. Avstem totalen i leverandørspesifikasjonen mot konto for leverandører i kontospesifikasjonen pr samme dato.

Be regnskapsavdelingen kjøre ut innkjøpsstatistikk for 2004. Velg ut de 5 største leverandørene fra statistikken, målt etter innkjøp. Velg også ut 10 tilfeldige leverandører, ved hjelp av slumptalltabellen i vedlegg 3 i revisjonsmanualen vår.

Sett opp en liste over de utvalgte leverandørene, og be innkjøpssjefen godkjenne utvalget. Be innkjøpssjefen sørge for at det blir skrevet forespørselsbrev. Send brevene selv.

Purr leverandørene skriftlig hvis det ikke er mottatt svar innen to uker.

Kontroller svar mot leverandørens saldo i leverandørspesifikasjonen.

Hvis avvik, lever kopi av bekreftelsen til regnskapssjefen og be om at regnskapsavdelingen avstemmer svaret mot saldoen i leverandørspesifikasjonen.

Gjennomfør alternative handlinger hvis du ikke har mottatt svar to uker etter purring.

Spørsmål a)

En saldoforespørsel kan ha negativ eller positiv form, og ved positiv form kan revisor oppgi eller unnlate å oppgi klientens saldo i forespørselsbrevet. Hva slags type forespørsel vil du benytte i denne kontrollen? Grunngi svaret.

Spørsmål b)

Forklar logikken i den beskrevne fremgangsmåten for utvelgelse, med basis i revisjonsteoretiske betraktninger.

Du velger ut leverandører slik revisjonsprogrammet angir og gir listen til innkjøpssjefen. Med i utvalget er UniQ Ltd. Selskapet, som er registrert i Gibraltar, har solgt varer for ca USD 1 mill til Lyche og From AS i løpet av 2004, iflg innkjøpsstatistikken. Innkjøpssjefen opplyser at selskapet gikk konkurs i juni 2004. Det er ikke registrert noen saldo på UniQ Ltd i leverandørspesifikasjonen 31.12.2004. Innkjøpssjefen hevder at det er meningsløst å bruke krefter på å innhente saldobekreftelse fra UniQ Ltd – du vil sannsynligvis ikke få svar, og siden det ikke eksisterer noen forretningsforbindelse eller noe mellomværende lenger, er forholdet til UniQ uinteressant i regnskapssammenheng.

Spørsmål c)

Hvordan vil du forholde deg i spørsmålet om det skal innhentes saldoforespørsel fra UniQ Ltd? Drøft eventuelle risikomomenter knyttet til forholdet og kommenter innkjøpssjefens argumenter.

Spørsmål d)

Hva vil du foreta deg hvis innkjøpssjefen nekter deg å sende saldoforespørsel til UniQ Ltd, og daglig leder støtter innkjøpssjefen i dette?

For resten av oppgaven: Forutsett at det er benyttet positiv forespørselsform (se over). For tre av de svarene du mottar fra leverandørene stemmer ikke oppgitt saldo med saldo på leverandørenes kontoer i leverandørspesifikasjonen. Du lar regnskapsavdelingen avstemme svarene mot leverandørspesifikasjonen, slik programmet foreskriver, og noen dager senere mottar du avstemmingene fra regnskapssjefen.

Spørsmål e)

Hvordan vil du forholde deg til de avstemmingene du mottar fra regnskapsavdelingen? Grunngi svaret.

To uker etter purring er det fortsatt tre leverandører som ikke har svart på saldoforespørselen:

Leverandør	Innkjøp i 2004 Kilde: Innkjøpsstatistikk	Saldo 31.12.2004 Kilde: leverandør- spesifikasjonen debet / (kredit)
Rokla ASA	3 600 492	(31 250)
AS Mineralia	23 056	0
Janshof GmbH	238 980	56 432

Spørsmål f)

Hvilke alternative handlinger vil du gjennomføre for å kompensere for manglende svar? Kommenter hver leverandør for seg. Grunngi svaret.

OPPGAVE 4 (anslått tid: 1 time)

Onsdag 6. april 2005 startet hovedforhandlingen i tingretten i erstatningssøksmålet som Finance Credits konkursbo har anlagt mot revisjonsselskapet KPMG AS. Erstatningskravet er på NOK 723 mill. Ifølge pressen var opprinnelig både de to hovedpersonene i Finance Credit og ansvarlig partner for revisjonsoppdraget saksøkt, sammen med KPMG AS. Søksmålet mot de andre ble av ulike årsaker frafalt, for en av partene umiddelbart før hovedforhandlingen startet. KPMG AS er derved eneste saksøkte.

Spørsmål a)

Redegjør for saksøkers valgmuligheter med hensyn til hvem som kan og bør saksøkes når flere antas å ha forårsaket samme skade. Angi hvilke regler som gjelder og forklar logikken i reglene.

Spørsmål b)

Forutsett at KPMG AS, etter at alle ankemuligheter er benyttet, er funnet erstatningsansvarlig overfor Finance Credits konkursbo. Hva kan KPMG AS nå gjøre for å forsøke å redusere sitt tap, og hvilke overveielser tror du vil ligge til grunn for hva de velger å gjøre? Se bort fra forsikringsselskapets rolle.

EKSAMEN I

REVISJON

i henhold til rammeplan(er) for treårig revisorutdanning
av 20.01.1997 og 25.06.2003

Mandag 11. mai 2005
kl. 09.00 – 15.00

Sensorveiledning

Kommentarer til sensorveiledningen kan rettes til:

Bror Petter Gulden: bror.p.gulden@bi.no

og

Tove-Gunn Moen: tove-gunn.moen@uis.no

OPPGAVE 1 (anslått tid: 2 timer)

- Ingen tilgangskontroller i lagerstyringssystem. Det er en svakhet som innebærer risiko for feil i regnskapet (både varekostnad og varelager), både som følge av ubevisste uautoriserte endringer av for eksempel prisregistre, eller bevisste endringer med mislighetsmotiv. Revisor må finne ut om den identifiserte svakheten har påvirket regnskapet, for eksempel ved å teste kvalitet i faste data (vare/prisregister i lagerstyringssystem). Gjennomgå logg på endringer av faste data, dersom det finnes.
- Manglende kontroll av pakkseddel mot bestilling. Det kan være at Kjøkkengleder AS mottar varer som ikke er bestilt, og det kan føre til ukurans i varelageret. Det vil medføre økt risiko for at verdsettelsen av varelageret blir feil, og revisor bør legge vekt på ukuransvurderingen av varelageret ved årsslutt. Forøvrig er uoverensstemmelse mellom bestilling og varemottak et forvaltningsproblem som ligger utenfor revisjonens område (stock-out, senere feilbestillinger etc).
- Manglende kontroll av mottatt vare mot pakkseddel. Forutsatt at Moderne Kjøkken AS fakturerer i samsvar med pakkseddelen: hvis mottatt vare ikke stemmer med pakkseddelen, blir varekjøpet feil.
- Manglende kontroll av faktura mot pakkseddel. Det kan være at Moderne Kjøkken AS fakturerer varer som ikke stemmer med pakksedlene. Hvis fakturaen heller ikke stemmer med mottatt vare, blir varekjøpet feil.
- Manglende kontroll av faktura medfører også risiko for at det betales for varer som ikke er mottatt. Det vil for eksempel ikke bli avdekket om en faktura kommer to ganger.
- For dette punktet og forrige punkt:
 - Bruttofortjenesteanalyse har betydning ved revisjonen.
 - Revisor bør legge vekt på å kontrollere kvaliteten av vareopptellingen. Få avvik indikerer at mottatte varer har vært i samsvar med pakksedlene.
 - Revisor kan gjennomføre transaksjonsrettet substanskontroll ved å ta utgangspunkt i bokførte fakturaer fra Moderne Kjøkken AS og kontrollere mot tilhørende registrering av vareinngang i lagerstyringssystemet (varetype, kvantum) – innregistrering i lagerregisteret er basert på pakksedlene.Hvis varetellingen avdekker mange avvik, hvis transaksjonsvolumet er stort og/eller ved manglende kontrollspor, kan det være vanskelig å oppnå betryggende sikkerhet for gyldighet og måling av varekostnaden.
- Vedrørende ovenstående: Revisor bør anbefale følgende i nummererte brev til ledelsen i Kjøkkengleder AS:
 - Ved varemottak: Kontroller mottatt vare mot pakkseddel og mot bestilling. Arkiver pakkseddel.
 - Ved fakturamottak: Kontroller vare (type, kvantum) mot pakkseddel og kontroller pris mot prislister/prisavtaler
- Bokføringen utføres eksternt, hvilket innebærer arbeidsdeling og på den måten er et positivt element i risikoanalysen. Revisor må vurdere hvordan regnskapsførerens arbeid vil påvirke revisjonen og eventuelt innhente opplysninger om dennes regnskaps- og kontrollsystemer (RS 402 Revisjon i foretak som benytter serviceorganisasjoner).

OPPGAVE 2 (anslått tid: 1 time)

En anbefaling om at årsregnskapet ikke bør fastsettes er aktuell i to tilfeller:

- Revisjonsberetning med negativ konklusjon om årsregnskapet

- Revisjonsberetning der det konkluderes med at revisor ikke kan uttale seg

Aktuelle referanser: LRR § 5-6 og RS 700

Negativ konklusjon

Revisjonsberetning med negativ konklusjon benyttes når virkningen av en uenighet med ledelsen er så vesentlig og omfattende at revisor finner at et forbehold ikke er tilstrekkelig. Revisor skal da alltid angi særskilt at årsregnskapet ikke bør fastsettes slik det foreligger (RS 700 pkt 39). Eksempel: Varebeholdningen er etter revisors mening betydelig overvurdert, og det har ført til at resultatdisponeringen er lovstridig.

”Kan ikke uttale seg”

Denne revisjonsberetningen benyttes når begrensningene for revisjonen har vært så omfattende at revisor ikke har greid å skaffe tilstrekkelige og hensiktsmessige bevis for at årsregnskapet er uten vesentlige feil. Her skilles det mellom to situasjoner:

- Begrensningene skyldes at foretakets ledelse har hindret revisor i å foreta de revisjonshandlinger som anses nødvendige eller nektet revisor adgang til dokumentasjon. Revisor må i slike tilfeller angi at årsregnskapet ikke bør fastsettes slik det foreligger (RS 700 pkt 38). Eksempel: Revisor har blitt nektet å innhente eksterne bekreftelser fra sentrale samarbeidspartnere.
- Begrensningene skyldes betydelig svikt i bokføringsrutinene, slik at det ikke er mulig å fremskaffe tilstrekkelig dokumentasjon til å kunne bekrefte årsregnskapet, eller at det av andre årsaker ikke er mulig å fremskaffe nødvendig revisjonsbevis. Revisor må *vurdere* om det skal angis at årsregnskapet ikke bør fastsettes. Dersom revisor mener at det er mulig for ledelsen å fremlegge et regnskap som det ikke er knyttet så stor risiko til, bør revisor anbefale ikke-fastsettelse. Dersom det foreliggende regnskapet er det beste som etter revisors mening kan fremlegges, gjør revisor ingen slik anmerkning. Eksempel: En stor del av bilagene har blitt ødelagt i brann, og annen relevant dokumentasjon kan ikke fremskaffes.

OPPGAVE 3 (anslått tid: 2 timer)

Spørsmål a)

Besvarelsen kan vinkles på to måter:

- Den enkleste løsningen er å si at siden programmet spesifiserer purring, har Anna nødvendigvis lagt opp til positiv form. Om saldo skal oppgis eller ikke, har liten betydning, men å oppgi saldoen kan øke svarprosenten. Det kan også bedre informasjonen i svarene, ved at sjansen for at respondenten selv identifiserer avvik øker. Det er ingen spesielle grunner til ikke å oppgi saldoen, selv om RS 505 punkt 22 påpeker at når det ikke oppgis saldo, reduseres risikoen for at respondenten svarer (“i ørska”) uten å ha sjekket informasjonen.
- Noen kandidater vil sannsynligvis benytte RS 505 pkt 20-24. Negativ forespørsel kan benyttes når det er lav risiko, mange små saldoer, forventning om få feil og revisor ikke har grunn til å tro at leverandørene ignorerer forespørlene. Siden kontrollen er rettet mot fullstendighet av leverandørgjelden (som er en prioritert påstand ved revisjonen) og positiv forespørsel har høyere bevisverdi enn negativ, bør det

sannsynligvis benyttes positiv. Vurderingen av om saldo bør oppgis eller ikke, er den samme som over.

En kandidat som vinkler **bare** ut fra RS 505 på denne måten, bør kanskje trekkes litt for ikke å ha sett poenget med at purring fordrer positiv form.

En kandidat som måtte foreslå negativ form og samtidig at saldo *ikke* oppgis i forespørselsbrevet, trekkes vesentlig.

Spørsmål b)

Leverandørgjeld er en kreditpost i balansen, og kontroll av fullstendighet er vanligvis prioritert fremfor kontroll av eksistens, som bekreftes ved revisjonen forøvrig (basert på betraktninger i pensum om direkte og indirekte kontroll). Kontrollretningen må gå fra grunnlaget til det som er registrert. Innkjøpsstatistikken representerer leverandører som foretaket potensielt har gjeld til, uansett om gjelden er registrert i leverandørspesifikasjonen eller ikke. Statistikken bør være produsert uavhengig av bokføringen av fakturaene for å gi et godt grunnlag for utvelgelse.

Spørsmål c)

Jeg vil sannsynligvis ønske å innhente bekreftelse, siden UniQ Ltd (sannsynligvis) tilhører de fem største leverandørene, som programmet krever skal være med i utvalget. Det kan være at selskapet skylder UniQ Ltd et betydelig beløp, som ikke er med i leverandørspesifikasjonen. At selskapet er konkurs er ikke relevant for om min klient fortsatt skylder dem (evt konkursboet) penger.

At jeg neppe vil få svar fra et konkursbo i Gibraltar er mer relevant, men det koster lite å forsøke. Hvis jeg ikke ber om bekreftelse, må jeg kontrollere fullstendigheten og tilhørigheten av denne gjeldsposten med andre handlinger (se nedenfor). Hvis jeg sender en forespørsel og ikke får svar, må jeg gjøre det samme. Kostnaden ved å sende forespørsel er liten, og hvis svar mottas, slipper man kostnaden forbundet med alternative kontrollhandling.

Spørsmål d)

RS 505 punkt 25 omhandler dette. Jeg må vurdere om ledelsens begrunnelse er akseptabel og i så fall innhente dokumentasjon for begrunnelsen. Hvis alt er ok, må jeg gjennomføre alternative handlinger.

I dette tilfellet mener jeg begrunnelsen **ikke** er akseptabel – ihht pkt 26 innebærer nektelse da en hindring ved ledelsen, og jeg må vurdere om det kan få betydning for revisjonsberetningen. Jeg må i alle tilfeller prøve å finne alternative beviser for gjelden (se nedenfor). Forholdet kan medføre at jeg, med min profesjonelt skeptiske holdning, må revurdere min oppfatning av ledelsens integritet, med de konsekvenser det kan ha for revisjonen forøvrig (revurdering av iboende risiko og kontrollrisiko, revurdering av bevisverdien av enkelte substanskontroller, etc).

En kandidat som foreslår å sende forespørsel selv om ledelsen sier nei, trekkes.

Spørsmål e)

Det er ikke noe i veien for at regnskapsavdelingen utfører avstemming av svarene (men jeg bør selvsagt beholde originalen av svarene selv, slik programmet foreskriver). Jeg må kvalitetsikre det arbeidet klienten utfører, for eksempel sjekke begge "ender" av avstemmingene (mot svar og mot leverandørspesifikasjonen), sjekke aritmetikken, sjekke rimeligheten av avstemmingspostene og om de medfører behov for korreksjon av regnskapet, og sjekke dokumentasjon av avstemmingspostene, etter behov.

Spørsmål f)

Ved positiv form må det alltid gjennomføres oppfølging med alternative handlinger når det ikke mottas svar. Svar ville hatt bevisverdi for fullstendighet og tilhørighet (og verdsettelse, siden registrert gjeld presumptivt skal betales) av leverandørgjelden, og det er derfor disse påstandene jeg må søke alternative bevis for. Det kan være mulig å ta utgangspunkt i registrerte innkjøp fra disse leverandørene i innkjøpsstatistikken og påse at alle vesentlige kjøp er reflektert i bokførte fakturaer, og at de fakturaene som ikke står åpne i leverandørspesifikasjonen pr 31.12.04 er betalt.

Oppgaven ber om kommentarer til hver leverandør:

- Rokla ASA er sannsynligvis en av de "5 store" Jeg vil sjekke fakturaer etc som nevnt over.
- AS Mineralia er ikke en vesentlig leverandør ihht innkjøpsstatistikken. Det kan være nok å sjekke i innkjøpsstatistikken når siste innkjøp skjedde og kontrollere at faktura for dette er bokført og betalt før 31.12.04, muligens kombinert med diskusjon med innkjøpsansvarlige. En kandidat som måtte hevde at det ikke er nødvendig å følge opp siden saldoen er 0, trekkes.
- Janshof GmbH er sannsynligvis heller ikke blant de "5 store". Denne kontoen viser debetsaldo. Jeg vil gjennomføre kontroll av innkjøp ihht innkjøpsstatistikken mot fakturaer etc som nevnt over. Kandidaten bør ha påpekt at leverandøren er registrert med debetsaldo. Det kan for eksempel skyldes bonus for 2004 eller en kreditnota for retur av varer der tilhørende faktura allerede er betalt. Jeg vil drøfte forholdet med innkjøpsavdelingen og søke dokumentasjon (feks bonusavtale, fraktbrev for retur, e.l.)

OPPGAVE 4 (anslått tid: 1 time)

Spørsmål a)

Basert på sedvane er alle som uaktsomt eller forsettlig har påført noen et tap erstatningsansvarlige for tapet. Forutsatt at flere har forårsaket samme tap, kan saksøker

velge fritt hvem som skal saksøkes – alle skadevoldere, eller et utvalg skadevoldere – og saksøke hver enkelt for hele tapet.

Hvis flere er saksøkt og finnes ansvarlige for det samme tapet, fordeler retten erstatningsansvaret på skadevolderne etter graden av skyld. Hvis en part ikke kan betale ”sin del” av erstatningssummen, må den/de øvrige skyldige betale (solidaransvar for erstatningen, jf skadeserstatningsloven § 5-3 første ledd).

En part som har betalt for en annen part etter denne reglen, får et rettsgyldig krav mot den andre parten, men dette kravet viker for eventuelt ytterligere erstatningskrav mot vedkommende fra skadelidte. (Det kan neppe forventes at kandidatene går så langt i denne retningen, slik oppgaveteksten lyder).

En skadelidt som vurderer hvem som skal saksøkes, ser på muligheten for å kunne fremskaffe bevisovervekt for hver enkelt parts skyld og for adekvat årsakssammenheng. Man ser også på vedkommendes søkegodhet – det har lite for seg å vinne mot en part som ikke er i stand til å betale erstatning, spesielt hvis en risikerer å måtte betale egne saksomkostninger. Ofte blir derfor bare søkegode antatte skadevoldere saksøkt, i det det også tas hensyn til skadevoldernes evt forsikringsordninger.

Logikken i saksøkers valgfrihet ligger i at skadelidtes dekningsmuligheter etc ikke skal påvirkes av om en eller flere/alle mulige skadevoldere saksøkes.

Spørsmål b)

KPMG AS vil ha mulighet til å søke regress fra de øvrige skadevolderne. Det må skje ved eget regressøksmål, der KPMG AS får bevisbyrden. Den rettslige hjemmelen for regressøksmål finnes i skadeserstatningsloven § 5-3 annet ledd. Forutsatt at KPMG AS vinner frem, vil de få dekket en andel av det de har betalt i erstatning til boet, beregnet under hensyn til partenes ansvarsgrunnlag for tapet og forholdene ellers. Hvis de øvrige partene ikke har midler til å betale KPMG AS, får KPMG AS et rettsgyldig krav, men ingen penger.

KPMG AS’ vurderinger kan være basert på betraktninger om sjansen for å vinne et regressøksmål og de øvrige skadevoldernes søkegodhet. Med i regnestykket hører vurderinger av egne saksomkostninger ved et regressøksmål og sjansene for at saksøkte vil måtte dekket KPMG AS’ saksomkostninger (og risikoen for tap og for at KPMG AS må dekke saksøktes saksomkostninger).

Det er lite å hente for KPMG AS ved å gå til søksmål mot den ansvarlige partneren på oppdraget. Med mindre han har handlet med forsett, vil sannsynligvis et krav mot vedkommende bortfalle pga skadelidtes (i dette tilfellet KPMG AS’) medvirkning, jf skadeserstatningsloven § 5-1: siden et revisjonsselskap har ansvar for å sikre kvaliteten av revisjonen, er det revisjonsselskapets egen feil hvis revisjonen ikke er av tilfredsstillende kvalitet. Regressøksmål kan derimot rettes mot de to frontfigurene i Finance Credit, som opprinnelig var saksøkt av konkursboet.